

4. СЕРТИФІКАЦІЙНІ РОБОТИ НМТ 2024 РОКУ

(на прикладі десятої сесії)

4.1. Сертифікаційні роботи першого етапу НМТ 2024 року

4.1.1. Сертифікаційна робота з української мови

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

1. Однаковий звук позначають букви, виділені в кожному слові рядка
 - А бігти, поріг, злегка
 - Б повість, сяйво, свічка
 - В лічба, почасти, чітко
 - Г кістці, тім'я, житній
2. Правильно виділено букви на позначення наголошених голосних у всіх словах рядка, ОКРІМ
 - А чергове уподобання, піала з піцерії
 - Б курятина у фользі, кроїти фартух
 - В український літопис, добові витрати
 - Г заіржавіле свердло, привезти разом
3. Подвоєні букви треба писати у всіх словах рядка
 - А іл..юмінація, брут..о, Брюс..ель
 - Б мадон..а, Ген..адій, гол..андець
 - В Апол..он, ан..отація, ім..іграція
 - Г сюр..еалізм, Стел..а, апел..яція
4. Із суфіксом *-цтв-* треба писати всі слова в рядку
 - А гірни..о, парубо..о, юна..о
 - Б стріле..о, лицар..о, воя..о
 - В тка..о, люд..о, молоде..о
 - Г коза..о, краве..о, агент..о
5. Із дефісом треба писати всі слова в рядку
 - А українсько/англійський, кисло/солодкий, агро/культура
 - Б конференц/зал, соціально/економічний, кисло/молочний
 - В мовно/літературний, аудіо/файл, військово/транспортний
 - Г м'ясо/молочний, планово/фінансовий, медико/генетичний

6. Префікс *з-* треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

- А ..сохнути, ..чавити, ..жувати
- Б ..жати, ..тихати, ..давлювати
- В ..садити, ..бавити, ..причинити
- Г ..чинити, ..крикнути, ..гадати

7. М'який знак треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

- А стабіл..ність, чотир..ма, Натал..ці
- Б жен..шень, бульйон..чик, возніс..ся
- В поділ..ський, штан..ми, погод..тєсь
- Г т..мяність, Дарин..чин, волин..ський

8. НЕМАЄ орфографічних помилок у варіанті

- А Перлиною архітектурної спадщини України є Підгорецький Замок, що вражає уяву відвідувачів французькою лаконічністю та італійською розкішю.
- Б Спроектував палац відомий венеційський архітектор Андреа дель Аква, тож не дивно, що за вишуканістю пам'ятка не поступається Версалю.
- В Пишно оздоблена споруда була задумана як резиденція з оборонними функціями, а заклали її на місці старовинної фортеці в XVII столітті.
- Г Про призначення замку дізнавалися з напису латиною на мармуровій таблиці: «Вінець ратних трудів – перемога, перемога – тріумф, тріумф – відпочинок».

9. Суфікс *-інн-* має однакове значення в усіх словах рядка, ОКРІМ

- А носіння, куріння
- Б гасіння, коріння
- В ходіння, шарудіння
- Г терпіння, водіння

10. Лексична помилка є в рядку

- А змістова доповідь
- Б обсяг продажу
- В об'єм басейну
- Г меблева фабрика

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

11. Редагування потребує речення

- А Смакуючи простий у приготуванні суп, зауважте, що винайшли цю страву, як і решту звичних нині речей, зовсім випадково.
- Б Цікаво, що схожу страву готували ще неандертальці: вони, зваривши в шкіряному мішку м'ясний бульйон, годували ним тих, хто не міг уживати звичну на той час їжу.
- В За легендою, у Стародавньому Єгипті один раб, викравши курку, хотів засмажити її на вогнищі, але його помітили охоронці.
- Г Тож, викидаючи викрадене, раб випадково влучив у казан, де варили трави та коріння, й у такий спосіб започаткував кулінарні мандри супу світом.
- Д Нині суп – це одна з найпоширеніших страв: споживаючи його щодня, у світі відомо понад 150 тисяч рецептів!

12. Прочитайте речення.

Великий український філософ Григорій Сковорода писав: «Не той дурний, хто не знає, а той, хто знати не хоче».

Відповідає наведеному вислову за своїм змістом варіант

- А Великий український філософ Григорій Сковорода писав, що той дурний, хто не знає, а не той, хто знати не хоче.
- Б Великий український філософ Григорій Сковорода писав, що той дурний, кого знати не хочуть, а не той, кого не знають.
- В Великий український філософ Григорій Сковорода писав, що той дурний, хто знати не хоче, а не той, хто не знає.
- Г Великий український філософ Григорій Сковорода писав, що той дурний, хто не знає і не хоче знати.
- Д Великий український філософ Григорій Сковорода писав, що дурні ті, хто знають щось, але більше знати не хочуть.

13. Прочитайте речення (*цифра позначає попередній розділовий знак*).

Архітектура Києва –(1) справжнє диво,(2) яке зачаровувало й,(3) мабуть,(4) не перестане захоплювати всіх,(5) хто по-справжньому цінує прекрасне,(6) не розгублене у віках мистецтво,(7) але ж краса столиці України не лише в спорудженні та художньому оздобленні будівель.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків у рядку

- А тире 1 – між підметом і присудком
- Б коми 2, 5 – між частинами складного речення, що поєднані підрядним зв'язком
- В коми 3, 4 – при вставному слові
- Г кома 6 – при відокремленому означенні
- Д кома 7 – між частинами складного речення, що поєднані сурядним зв'язком

14. НЕМАЄ лексичної помилки в реченні

- А Гармонічно розвинена індивідуальність поєднує багатство внутрішнього світу з фізичним розвитком.
- Б Батькам потрібно розуміти дитину й бути послідовними у вихованні дисциплінарності сина чи доньки.
- В Героїзм передбачає найвищий вияв мужності й самовідданості у виконанні громадянського обов'язку.
- Г Створення ділової атмосфери співпраці між усіма членами колективу вимагає часу й зусиль.
- Д Не кожна людина, яка формально закінчила вищий навчальний заклад, є дійсно освіченою.

15. Українським відповідником до іншомовного слова *raritetний* є

- А важливий
- Б потрібний
- В похвальний
- Г рідкісний
- Д старовинний

Завдання 16–20 стосуються речень, у яких зроблено пропуски. Визначте правильні варіанти послідовного заповнення цих пропусків для кожного речення.

16. _____ фламінго, _____ цеце чи _____ какаду – улюбленці Артема, адже він справжній фанат зоології і знає про фауну безліч цікавих фактів.
- А Рожеве, екзотична, яскравий
 - Б Рожевий, екзотичне, яскраве
 - В Рожевий, екзотична, яскравий
 - Г Рожеве, екзотичне, яскрава
 - Д Рожевий, екзотична, яскрава
17. Агов, _____, _____! Перед заняттям _____ разом кабінет: відчиніть вікна ліворуч, а я – праворуч!
- А Ілля, Насте, провітримо
 - Б Ілле, Настю, провітримо
 - В Ілле, Настя, провітримо
 - Г Ілля, Настя, провітримо
 - Д Ілле, Насте, провітримо
18. На будівництво стратегічно важливих _____ планують витратити до _____ мільярдів гривень.
- А автомагістралей, ста вісімдесяти сіми
 - Б автомагістралів, ста вісімдесяти семи
 - В автомагістралей, ста восьмидесяти семи
 - Г автомагістралів, ста вісімдесятьох сімох
 - Д автомагістралей, ста вісімдесяти семи
19. Щоб запашині паляниці потрапили до нас на стіл, спочатку висівають зерно в _____ ґрунт, потім збирають урожай, _____ борошно, а вже з нього випікають хліб.
- А родючий, мелять
 - Б родячий, мелють
 - В родющий, мелють
 - Г родющий, мелять
 - Д родючий, мелють

20. Показуючи мініскульптуру «Сонячний годинник П'єра Брульйона», київський екскурсовод звернувся до _____ з пропозицією уважно роздивитися копію _____ наочного посібника _____.

- А відвідувачів, найдавнішого, по математиці
- Б відвідувачей, найбільш давнішого, по математиці
- В відвідувачів, найдавнішого, з математики
- Г відвідувачей, найбільш давнього, по математиці
- Д відвідувачів, самого давнього, з математики

Завдання 21–25 стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них.

- ◇ *Представники* комітету зазначили, що вона почала свій шлях боротьби ще 2014 року на Донбасі й захищаючи Україну від російської агресії, за весь цей час продемонструвала надзвичайну фізичну та моральну стійкість.
- Це завжди *жінки*, які виявили лідерство, мужність, винахідливість і готовність жертвувати заради інших.
- △ До речі, це не перша нагорода мужньої жінки: наприкінці 2022 року Юлія Паєвська отримала премію Станіслава Вінценза «За гуманістичне служіння та внесок у розвиток регіонів» та присвятила її дитячому письменнику Володимирові Вакуленку, якого вбили російські *окупанти*.
- ▽ Міжнародна *премія* IWOС («Найхоробріша жінка світу»), заснована 2007 року, – це американська відзнака, яку Державний департамент США щороку вручає представницям різних країн.
- У 2023 році лауреатками IWOС стали *поборниці* з 11 держав, серед них була й українка Юлія Паєвська – парамедикиня і волонтерка, відома всім під позивним Тайра.

21. Первісний текст буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

- А ▽ □ ◇ ○ △
- Б ▽ ◇ □ ○ △
- В ▽ ◇ △ □ ○
- Г ▽ △ ○ □ ◇
- Д ▽ □ ○ ◇ △

22. Пунктуаційну помилку допущено в реченні, позначеному

А

Б

В

Г

Д

23. Однорідні члени є в усіх реченнях, ОКРІМ

А

Б

В

Г

Д

24. Підметами є всі слова, ОКРІМ

А представники

Б жінки

В окупанти

Г премія

Д поборниці

25. Відокремлена прикладка є в реченні, позначеному

А

Б

В

Г

Д

У завданнях 26–30 до кожного із чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. Доберіть до кожного речення (1–4), у якому зроблено пропуск, відповідний за значенням фразеологізм (А – Д).

Речення

- 1 Бешкетниця Марися із замурзаним ротом сиділа в грядці полуниці, якої вродило цього року [...].
- 2 «І знову, онучко, ти без панамки, непослух малий, [...], уся характером у матір», – пробурмотів дід Микита, виходячи на ганок.
- 3 «Добре, тату, що ви в нас [...], ото мамі пощастило», – почувся веселий голос доньки Оксани, яка вже дополювала грядку моркви.
- 4 Погода спонукала до роботи: від землі аж пашіло, на небі ні хмаринки, на дворі тихо [...].

Фразеологізм

- А хоч кілок на голові теши
- Б хоч греблю гати
- В хоч у вухо бгай
- Г хоч мак сій
- Д хоч в око стрель

27. З'ясуйте, якою частиною мови (А – Д) є виділені в реченні слова (1–4) (*цифра позначає наступне слово*).

(1)Нині важко й уявити, що відносно недавно – *(2)якихось* сорок *(3)років* тому – чи не головним засобом духовного порозуміння в молодіжному середовищі була не рок-музика, а *(4)таки* поезія.

Частина мови

- А іменник
- Б числівник
- В займенник
- Г прислівник
- Д частка

28. Поєднайте виділені фрагменти простих (1–4) і складних (А – Д) речень за подібністю синтаксичного значення. Зразок такого поєднання показано на схемі.

Просте речення

- 1 Із багатьох джерел зараз можна дізнатися **про доцільність** переходу на здорове харчування.
- 2 У вашому щоденному меню завжди мають бути горіхи, фрукти чи сухарі з **цільного зерна**.
- 3 **Для збагачення** раціону корисними стравами готуйте фруктові желе, пастилу, вівсяне печиво з насінням, сирні запіканки.
- 4 **За наявності приготованих удома солодоців** однозначно збережете здоров'я та не витратите зайвих коштів на смаколики з магазину.

Складне речення

- А Під час карантину виникає бажання піти до крамниці, **аби поповнити домашні запаси сухариків, печива чи інших смаколиків**.
- Б Різноманітні опитування свідчать, **що споживання шкідливої їжі останнім часом зросло щонайменше втричі**.
- В Один такий «перекус» може становити половину норми спожитих калорій, **що ми отримуємо з повноцінного обіду**.
- Г Не можна їсти й одночасно дивитися телевізор чи сидіти за комп'ютером, **адже тоді ми втрачаємо смак їжі й пропускаємо момент насичення**.
- Д **Якщо ви почали перекус із сухариків, чипсів чи великої пачки печива**, то можете з'їсти багато зайвого.

29. Доберіть приклад (А – Д) до кожного типу складного речення (1–4).

Тип складного речення

- 1 складносурядне
- 2 складнопірядне
- 3 безсполучникове
- 4 з різними видами зв'язку

Приклад речення

- А 12 травня – Міжнародний день медичної сестри, і він є визнанням важливості такого фаху на державному рівні та одним зі способів висловити подяку людям цієї професії за щоденну працю.
- Б У розвинених країнах світу професію медичної сестри називають однією з ключових для ефективного функціонування системи охорони здоров'я, особливо в профілактиці захворювань.
- В Британська медсестра Флоренс Найтінгейл, на честь якої і було започатковано Міжнародний день медичної сестри, народилася 12 травня 1820 року в родині аристократів.
- Г Тоді цю професію в Британії не надто шанували, натомість Флоренс дуже хотіла допомагати людям і попри всі перешкоди вирішила стати сестрою милосердя.
- Д Коли почалася Кримська війна, Ф. Найтінгейл у шпиталі допомагала пораненим, і саме завдяки їй значна кількість солдатів отримала не лише професійний сестринський догляд, а й співчуття та милосердя.

30. Доберіть приклад (А – Д) до кожної умови вживання тире (1–4).

Умова вживання тире

- 1 тире між підметом і присудком
- 2 тире при однорідних членах речення
- 3 тире при відокремленій прикладці
- 4 тире при відокремлених означеннях

Приклад речення

- А «Пропала грамота» режисера Бориса Івченка – це легендарна кінокартина, якій, проте, не було присуджено жодної премії.
- Б Усупереч цьому неперевершена гра акторів та щирий український гумор подарували фільмові найвищу нагороду – любов глядачів.
- В Козака Василя майстерно зіграв Іван Миколайчук, а запорожця Андрія й кількох епізодичних персонажів – Федір Стригун.
- Г Український колорит: мальовничі села, безкрайні рідні степи, проникливі пісні – вражає глядачів кінокартини вже з перших кадрів.
- Д Дотепних і смішних фраз у фільмі настільки багато, що здається, ніби його весь можна розібрати на цитати – влучні, глибокі й водночас мудрі.

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	Б
2	А
3	Б
4	А
5	Г
6	А
7	В
8	Г
9	Б
10	А
11	Д
12	В
13	Г
14	В
15	Г
16	В
17	Д
18	Д
19	Д
20	В
21	Д
22	А
23	Г
24	Б
25	Д
26	1-Б, 2-А, 3-В, 4-Г
27	1-Г, 2-В, 3-А, 4-Д
28	1-Б, 2-В, 3-А, 4-Д
29	1-А, 2-В, 3-Г, 4-Д
30	1-А, 2-Г, 3-Б, 4-Д